

УДК 378.016:53

DOI: 10.36550/2415-7988-2025-1-219-493-497

ДМИТРИЄВ Вадим –

аспірант кафедри педагогіки та спеціальної освіти
Центральноукраїнського державного університету
імені Володимира Винниченка
ORCID: <https://orcid.org/0009-0001-7237-6678>
e-mail: vdmytriiev@cuspu.edu.ua

ФОРМУВАННЯ ГОТОВНОСТІ МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ ДО РОЗВИТКУ ТВОРЧИХ ЗДІБНОСТЕЙ УЧНІВ

У статті розкрито особливості формування готовності майбутнього вчителя до розвитку творчих здібностей учнів.

Готовність майбутнього педагога до розвитку творчих здібностей учнів розглянуто як інтегративну особистісно-професійну характеристику, характерними рисами якої є: вмотивованість на творчу діяльність (свою та учнів), володіння знаннями, уміннями та навичками організації творчої діяльності (своїєї та учнів), творче розв'язування професійно-педагогічних завдань.

Формування готовності майбутнього вчителя до розвитку творчих здібностей учнів відбувається у кілька етапів: обізнаність про професію; набуття необхідних знань, умінь та навичок; реалізація набутих знань, умінь та навичок у конкретних умовах професійної діяльності; самовдосконалення і саморозвиток (розвиток професійних мотивів, позитивного ставлення до обраної професії, вимогливість до себе, самокритичність тощо).

До компонентів готовності педагога до розвитку творчих здібностей учнів відносяться мотиваційний з показниками вияву (орієнтація на участь у творчій педагогічній діяльності; відкритість новим видам діяльності, необхідним для роботи на творчому рівні; наявність творчих інтересів, самостійності у вирішенні творчих завдань), когнітивний з показниками вияву (знання сутності творчої діяльності та її закономірностей; знання сутності творчих здібностей учнів і методик їхнього розвитку; знання варіативних способів реалізації процесу навчання), операційний з показниками вияву (наявність умінь проектування творчої діяльності; володіння педагогічними технологіями та способами їх творчого використання) та оцінювальний з показниками вияву (уміння аналізувати правильність постановки цілей розвитку творчих здібностей учнів, доцільність реалізації конкретних завдань; уміння аналізувати відповідність змісту діяльності учнів поставленим завданням та ефективність застосовуваних методик творчої діяльності; уміння аналізувати результати реалізації поставлених завдань розвитку творчих здібностей учнів).

Перспективи подальших досліджень вбачаємо в обґрунтуванні педагогічних умов формування готовності майбутнього вчителя до розвитку творчих здібностей учнів під час професійної підготовки в закладах вищої освіти.

Ключові слова: готовність, майбутній вчитель, творчі здібності, учні, готовність майбутнього вчителя до розвитку творчих здібностей учнів, компоненти готовності, етапи готовності.

DMYTRIIEV Vadim –

postgraduate student of the Department of Pedagogy and Special
Education Central Ukrainian State University
named after Volodymyr Vynnychenko
ORCID: <https://orcid.org/0009-0001-7237-6678>
e-mail: vdmytriiev@cuspu.edu.ua

FORMATION OF THE READINESS OF A FUTURE TEACHER TO DEVELOP STUDENTS' CREATIVE ABILITIES

The article reveals the features of the formation of the readiness of a future teacher to develop students' creative abilities.

The readiness of a future teacher to develop students' creative abilities is considered as an integrative personal and professional characteristic, the characteristic features of which are: motivation for creative activity (one's own and students'), possession of knowledge, skills and abilities for organizing creative activity (one's own and students'), creative solution of professional and pedagogical tasks.

The formation of the future teacher's readiness to develop students' creative abilities occurs in several stages: awareness of the profession; acquisition of necessary knowledge, skills and abilities; implementation of acquired knowledge, skills and abilities in specific conditions of professional activity; self-improvement and self-development (development of professional motives, positive attitude towards the chosen profession, self-demandingness, self-criticism, etc.).

The components of a teacher's readiness to develop students' creative abilities include motivational with indicators of manifestation (orientation towards participation in creative pedagogical activity; openness to new types of activities necessary for work at a creative level; presence of creative interests, independence in solving creative tasks), cognitive with indicators of manifestation (knowledge of the essence of creative activity and its patterns; knowledge of the essence of students' creative abilities and methods of their development; knowledge of variable methods of implementing the learning process), operational with indicators of manifestation (availability of skills in designing creative activity and predicting its results; degree of mastery of methods and means that ensure the creative nature of activity; mastery of pedagogical technologies and methods of their creative use) and evaluation with indicators of manifestation (the ability to analyze the correctness of setting goals for the development of students' creative abilities, the appropriateness of implementing specific tasks; the ability to analyze the compliance of the content of students' activities with the tasks set and the effectiveness applied methods of creative activity; ability to analyze the results of implementing the tasks set (development of students' creative abilities)).

We see prospects for further research in substantiating the pedagogical conditions for forming the readiness of a future teacher to develop students' creative abilities during professional training in higher education institutions.

Keywords: readiness, future teacher, creative abilities, students, readiness of a future teacher to develop students' creative abilities, components of readiness, stages of readiness.

Постановка та обґрунтування актуальності проблеми. Сучасному вчителю недостатньо мати глибокі знання з предмету і володіти практичними

вміннями та навичками. Виконання професійних функцій передбачає розвиток в учнів здатності до самореалізації творчих можливостей, творчого

потенціалу, орієнтацію на самоосвіту. Таким чином, необхідність розвитку творчих здібностей учнів сьогодні передбачає сформовану готовність майбутнього вчителя до цього виду діяльності.

Діяльність вчителя, яка вже за своєю суттю є творчою, значною мірою визначається різноманітністю, складністю і делікатністю його предмета – людської особистості, що формується. Неповторними є діти, умови, особистість самого вчителя, а тому будь-яке педагогічне рішення зумовлюється цими завжди нестандартними факторами. А це, в свою чергу, неодмінно передбачає творчий підхід [4].

Аналіз останніх досліджень і публікацій. 3-поміж вітчизняних науковців питання формування готовності майбутнього вчителя до розвитку творчих здібностей учнів досліджували багато вчених. Педагогічна творчість розглядається як цілісний процес професійної реалізації та самореалізації педагога (С. Сисоєва), як інтегративна якість особистості (З. Левчук, Л. Лузіна), як критерій якісного становлення особистості вчителя (Н. Кічук). Т. Ревчук розглядає педагогічну творчість як цілісний процес професійної реалізації та самореалізації педагога, центральною ланкою якого є особистісно-орієнтована розвивальна взаємодія в системі «вчитель-учень», що спрямована на особистісний розвиток суб'єктів навчально-виховного процесу і сприяє їх внутрішньому руху та саморуху [4].

Аналіз науково-педагогічної літератури підтверджує, що існує значний обсяг досліджень на міждисциплінарному рівні, щодо проблеми педагогічної творчості. Однак, особливості формування готовності майбутнього вчителя до розвитку творчих здібностей учнів у професійній підготовці, досліджені недостатньо.

Мета статті – розкрити особливості формування готовності майбутнього вчителя до розвитку творчих здібностей учнів.

Виклад основного матеріалу дослідження. Для виявлення сутності та структурних компонентів готовності майбутнього вчителя до розвитку творчих здібностей в учнів необхідно спочатку визначити поняття «готовність». У джерелах поняття «готовність» тлумачать по-різному: стан або властивість готового; бажання, схильність, намір; стан, підготовка до чогось; усвідомлена установка на майбутню діяльність, зумовлена високим рівнем розвитку мотиваційних, пізнавальних, емоційно-вольових процесів особистості або колективу, що забезпечує успіх майбутньої діяльності; психологічна налаштованість на щось; бажання догодити; активно-дієвий стан особистості, установка на певну поведінку, мобілізація сил для виконання завдання, що містить у собі знання, вміння та навички, налаштованість і рішучість вчинити ці дії [7]; форма установки, що характеризується спрямованістю на виконання тієї чи іншої дії, яка передбачає наявність певних знань, умінь та навичок [2].

Таким чином, готовність можна розуміти як стан, результат або установку на певну діяльність.

Зупинимось на понятті «професійно-педагогічна готовність майбутнього вчителя» і

розглянемо його через призму готовності до розвитку творчих здібностей в учнів.

Наприкінці ХХ ст. у науці склався загальний підхід до розуміння сутності та структури педагогічної діяльності, а готовність до її здійснення стала розглядатися як оволодіння професійними функціями, набутими на основі опанування знань, умінь та навичок.

Аналізуючи різні погляди [1; 3; 5; 6] на визначення професійно-педагогічної готовності майбутнього вчителя, можна виокремити загальне у визначенні цього поняття – це система інтегративних властивостей, якостей і досвіду особистості, індивідуальна форма інтерпретації змісту освіти, що має ознаки загальної теоретичної та методичної готовності до професійної діяльності. А також готовність має певну специфіку – це професійні вміння та навички, індивідуальний стиль їх реалізації, практико-орієнтований досвід діяльності, рефлексія професійної діяльності.

Порівняння та узагальнення компонентів професійно-педагогічної готовності майбутніх педагогів, виокремлених різними авторами, дає змогу стверджувати, що вони загалом відповідають загальним компонентам педагогічної творчості.

Дослідники виокремлюють такі компоненти професійно-педагогічної готовності: 1) мотиваційний; 2) когнітивний; 3) операційний; 4) оцінний, які є основою готовності педагога до розвитку творчих здібностей учнів.

Мотиваційний компонент готовності. Мотив є центральним системоутворювальним чинником у діяльності. «Мотивація діяльності сукупність причин, що спонукають і спрямовують діяльність (потреби, цілі, ідеали, установки, рівень домагань, норми, напрямки)» [1]. З цього випливає, що, насамперед, необхідно проявити увагу до формування у майбутнього вчителя стійкої мотивації до розвитку творчих здібностей учнів у процесі навчання.

Для успішного розвитку творчих здібностей у процесі навчання вчителю важливо підтримати розвиток пізнавальних потреб учнів, а це можливо лише за наявності в самого вчителя сформованої пізнавальної потреби, що спонукає його до організації спільної творчої діяльності з учнями, до розвитку їхніх творчих здібностей.

Інтерес до професійної діяльності як творчої має вагоме значення для ефективної роботи майбутнього вчителя з розвитку творчих здібностей учнів, до того ж важливим є професійний інтерес як особистісний психічний стан, що виражає спрямованість особистості, її прагнення.

Сформованість мотиваційного компонента в процесі підготовки майбутнього вчителя до розвитку творчих здібностей учнів впливає на успішне досягнення кінцевої мети цього процесу – сформованості готовності в цілому.

Когнітивний компонент готовності включає систему знань, на які реально спирається людина під час виконання дії.

Майбутньому вчителю схему когнітивної основи діяльності може бути дано в готовому вигляді (у вигляді навчальної карти) або ж складено самостійно під керівництвом досвід-

ченого викладача. У схемі когнітивної основи діяльності мають бути подані всі знання про предмет, з яким доведеться працювати, про умови, яких необхідно дотримуватися, а також знання про саму діяльність, дії та операції, що входять до неї, порядок їх виконання.

Когнітивна основа діяльності майбутнього вчителя з розвитку творчих здібностей учнів у процесі навчання на момент його сформованої готовності до цієї діяльності має включати знання сутності творчих здібностей та умов їхнього розвитку, а також знання сутності творчої діяльності, методів і прийомів організації творчої діяльності учнів у процесі навчання. Іншими словами, знання теорії та методики розвитку творчих здібностей [2].

Вагомою складовою когнітивного компонента також є предметні знання та знання методики викладання предмета.

Операційний компонент готовності майбутнього вчителя містить у собі сформовані в нього способи здійснення (операції) діяльності з розвитку творчих здібностей учнів у процесі навчання. Інакше кажучи, операційний компонент готовності включає в себе сформовані вміння та навичок, необхідних для розвитку творчих здібностей учнів.

Професійні вміння вчителя можна поділити на ті, що становлять його теоретичну та практичну готовність.

Теоретична діяльність, яка полягає в узагальненому вмінні педагогічно мислити, передбачає наявність у вчителя аналітичних, прогностичних, проєктних і рефлексивних умінь.

Аналітичне вміння складається з низки приватних умінь:

- розділяти педагогічні явища на складові елементи (умови, причини, мотиви, стимули, засоби, форми прояву);
- осмислювати кожну частину у зв'язку з цілим і у взаємодії з провідними сторонами;
- знаходити в теорії навчання ідеї, висновки, закономірності, відповідно логіці розглянутого явища;
- правильно діагностувати педагогічне явище;
- знаходити основну педагогічну задачу (проблему) і способи її раціонального вирішення.

Прогностичні вміння визначають уміння вчителя прогнозувати кінцевий результат освітнього процесу. Прогнозування спирається на знання сутності та логіки педагогічного процесу, закономірностей вікового та індивідуального розвитку учнів.

До прогностичних умінь, що сприяють розвитку творчих здібностей учнів відносяться:

- вміння висувати цілі та завдання щодо розвитку творчих здібностей кожного учня;
- вміння відбирати способи досягнення поставленої мети;
- вміння передбачити результат, з урахуванням можливих відхилень і небажаних явищ;
- вміння визначати етапи процесу навчання з метою розвитку творчих здібностей учнів;
- вміння планувати спільно з учнями діяльність із розвитку їхніх творчих здібностей.

До проєктних умінь належить спеціальна група умінь, що виявляється в матеріалізації результатів прогнозування в конкретних планах навчання. Розроблення проєкту освітньої роботи означає насамперед переведення педагогічною мовою цілей навчання, їхню максимальну конкретизацію та обґрунтування способів їхньої поетапної реалізації [2].

Для розвитку творчих здібностей учнів у процесі навчання необхідні такі проєктні вміння:

- досягати поставленої мети й опановувати зміст навчання в процесі розв'язання конкретних педагогічних завдань;
- враховувати потреби та інтереси учнів, особистого досвіду та особистісно-ділових якостей під час визначення завдань і відбору змісту творчої діяльності учнів;
- виявляти коло головних і другорядних питань для кожного етапу розвитку творчих здібностей учнів;
- планувати спільні творчі справи;
- організовувати індивідуальну роботу з учнями з метою коригування наявних недоліків у розвитку їхніх творчих здібностей;
- планувати систему прийомів стимулювання творчої активності учнів та запобігання негативних проявів у їхній поведінці.

Сформованість рефлексивних умінь визначає оцінний компонент готовності майбутнього вчителя до розвитку творчих здібностей учнів у процесі навчання.

Оцінювальний компонент готовності майбутнього вчителя до розвитку творчих здібностей учнів у процесі навчання містить у собі сформовані в нього вміння здійснювати контрольно-оцінювальну діяльність, спрямовану на себе.

Кожен із розглянутих компонентів професійно-педагогічної готовності містить певні показники цієї готовності. За основу ми взяли такі основні показники компонентів готовності педагога до розвитку творчих здібностей учнів (табл. 1).

Табл. 1. Показники компонентів готовності педагога до розвитку творчих здібностей учнів

Компоненти готовності	Показники компонентів готовності
Мотиваційний	- орієнтація на участь у творчій педагогічній діяльності; - відкритість новим видам діяльності, необхідним для роботи на творчому рівні; - наявність творчих інтересів, самостійності у вирішенні творчих завдань.
Когнітивний	- знання сутності творчої діяльності та її закономірностей; - знання сутності творчих здібностей учнів і методик їхнього розвитку; - знання варіативних способів реалізації процесу навчання.

Компоненти готовності	Показники компонентів готовності
Операційний	- наявність умінь проектування творчої діяльності та прогнозування її результатів; - ступінь володіння способами і засобами, що забезпечують творчий характер діяльності; - володіння педагогічними технологіями та способами їх творчого використання.
Оцінювальний	- уміння аналізувати правильність постановки цілей розвитку творчих здібностей учнів, доцільність реалізації конкретних завдань; - уміння аналізувати відповідність змісту діяльності учнів поставленим завданням та ефективність застосовуваних методик творчої діяльності; - уміння аналізувати результати реалізації поставлених завдань розвитку творчих здібностей учнів.

Отже, готовність майбутнього педагога до розвитку творчих здібностей учнів розглядаємо як інтегративну особистісно-професійну характеристику, характерними рисами якої є: вмотивованість на творчу діяльність (свою та учнів), володіння знаннями, умінями та навичками організації творчої діяльності (своїї та учнів), творче розв'язування професійно-педагогічних завдань.

Розвиток і становлення готовності майбутнього вчителя до розвитку творчих здібностей учнів відбувається у кілька етапів:

- обізнаність про професію;
- набуття необхідних знань, умінь та навичок;
- реалізація знань, умінь та навичок у конкретних умовах професійної діяльності;
- самовдосконалення і саморозвиток (розвиток професійних мотивів, позитивного ставлення до обраної професії, вимогливість до себе, самокритичність тощо).

Готовність майбутнього вчителя до розвитку творчих здібностей учнів у результаті проходження цих етапів стає стійкою особистісною якістю.

Висновки та перспективи подальших розвідок напрямку. Отже, оцінка професійно-педагогічної готовності майбутнього вчителя до розвитку творчих здібностей учнів є достатньо складною. Вона потребує виокремлення мотиваційного, когнітивного, операційного та оціночного компонентів. Достатня розвиненість, вираженість та їхня цілісна єдність – показник високого рівня професійної готовності майбутнього вчителя до роботи з розвитку творчих здібностей учнів. Перспективи подальших досліджень вбачаємо в обґрунтуванні педагогічних умов формування готовності майбутнього вчителя до розвитку творчих здібностей учнів під час професійної підготовки в закладі вищої освіти.

СПИСОК ДЖЕРЕЛ

1. Гавриш І. В. Теоретико-методологічні основи формування готовності майбутніх учителів до інноваційної професійної діяльності: дис. ... д-ра пед. наук: 13.00.04. Х., 2006. 475 с.
2. Гриненко І. В. Педагогічні умови розвитку креативності майбутніх учителів гуманітарного профілю у процесі фахової підготовки: дис. ... канд. пед. наук. Тернопіль, 2008. 192 с.
3. Максимович О. Педагогічні умови розвитку творчих здібностей. *Початкова освіта*. 2011. № 28. С. 14-16.
4. Ревчук Т. Підготовка майбутнього вчителя до педагогічної творчості. *Формування професійної компетентності майбутнього вчителя іноземної мови засобами інноваційних освітніх технологій*: зб. наук. праць / За заг. ред. О. Дубасенюк, О. Антонової. Житомир: Вид-во ЖДУ, 2005. Вип. 2. С. 121-126.
5. Холковська І. Л. Готовність студентів педагогічного університету до розвитку творчого потенціалу учнів. *Наукові записки Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського*. Серія: Педагогіка і психологія. 2020. Вип. 61. С. 167-173. DOI: <https://doi.org/10.31652/2415-7872-2020-61-167-173>
6. Холковська І. Л. Методика виховної роботи з обдарованими дітьми. Вінниця: ТОВ «Нілан ЛТД», 2018. 172 с.

REFERENCES

1. Havrysh, I. V. (2006). *Teoretyko-metodolohichni osnovy formuvannya hotovnosti maybutnikh uchyteliv do innovatsiynoyi profesiynoyi diyal'nosti* [Theoretical and methodological foundations of the formation of readiness of future teachers for innovative professional activity]: dys. ... d-ra ped. nauk: 13.00.04. X. 475 s. [in Ukrainian]
2. Hrynenko, I. V. (2008). *Pedahohichni umovy rozvytku kreatyvnosti maybutnikh uchyteliv humanitarnoho profilu u protsesi fakhovoyi pidhotovky* [Pedagogical conditions for the development of creativity of future teachers of the humanitarian profile in the process of professional training]: dys. ... kand. ped. nauk. Ternopil'. 192 s. [in Ukrainian]
3. Maksymovych, O. (2011). *Pedahohichni umovy rozvytku tvorchykh zdibnostey* [Pedagogical conditions for the development of creative abilities]. *Pochatkova osvita*. 2011. № 28. S. 14-16. [in Ukrainian]
4. Revchuk, T. (2005). *Pidhotovka maybutn'oho vchytelya do pedahohichnoyi tvorchosti* Preparing a future teacher for pedagogical creativity. *Formuvannya profesiynoyi kompetentnosti maybutn'oho vchytelya inozemnoyi movy zasobamy innovatsiynykh osvitynykh tekhnolohiy*: Zb. nauk. prats' / Za zah. red. O. Dubasenyuk, O. Antonovoyi. Zhytomyr: Vyd-vo ZH DU. Vyp. 2. S. 121-126. [in Ukrainian]
5. Kholkov's'ka, I. L. (2020). *Hotovnist' studentiv pedahohichnoho universytetu do rozvytku tvorchoho potentsialu uchniv* [Readiness of students of the pedagogical university to develop the creative potential of students]. *Naukovi zapysky Vinnyts'koho derzhavnoho pedahohichnoho universytetu imeni Mykhayla Kotsyubyn's'koho*. Seriya: Pedahohika i psykholohiya. Vyp. 61. S. 167-173. DOI: <https://doi.org/10.31652/2415-7872-2020-61-167-173> [in Ukrainian]
6. Kholkov's'ka, I. L. (2018). *Metodyka vykhovnoyi roboty z obdarovanymy dit'my* [Methodology of educational work with gifted children]. Vinnytsya: TOV «Nilan LTD». 172 s. [in Ukrainian]

ВІДОМОСТІ ПРО АВТОРА

ДМИТРИЄВ Вадим – аспірант кафедри педагогіки та спеціальної освіти Центральноукраїнського державного університету імені Володимира Винниченка.

Наукові інтереси: формування готовності майбутнього вчителя до розвитку творчих здібностей учнів.

INFORMATION ABOUT THE AUTHOR

DMYTRIIEV Vadim – postgraduate student of the Department of Pedagogy and Special Education Central

Ukrainian State University named after Volodymyr Vynnychenko.

Scientific interests: formation of the future teacher's readiness to develop students' creative abilities.

Стаття надійшла до редакції 19.05.2025 р.

Стаття прийнята до друку 25.05.2025 р.

УДК 004.9:378.018.4

DOI: 10.36550/2415-7988-2025-1-219-497-500

ДУНДАР Олексій –

аспірант кафедри педагогіки і освітнього менеджменту

Вінницького державного педагогічного університету

імені Михайла Коцюбинського

ORCID: <https://orcid.org/0009-0006-6223-0292>

e-mail: Oleksii.Dundar@gmail.com

ФОРМУВАННЯ ЦИФРОВОЇ КУЛЬТУРИ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ: СТРАТЕГІЧНИЙ ВЕКТОР ЗАКЛАДІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

У статті розглядається формування цифрової культури майбутніх учителів як ключовий стратегічний напрям у діяльності закладів вищої освіти. Акцентовано увагу на необхідності адаптації педагогічної підготовки до викликів цифровізації суспільства. Проаналізовано сучасні підходи до інтеграції цифрових інструментів в освітній процес, роль інформаційної культури в професійному розвитку педагогів та стратегічні орієнтири закладів вищої освіти щодо забезпечення якісної цифрової трансформації освіти.

Цифрова трансформація освіти визначається стратегічним пріоритетом національного та міжнародного рівнів, зокрема у рамках ініціатив DigComp і концепцій цифрової компетентності. Заклади вищої освіти відіграють ключову роль у формуванні цифрової культури майбутніх педагогів, інтегруючи етичне, технологічне та творчо-комунікативне використання цифрових ресурсів у магістерські програми. Цифрова культура постає як стратегічна компетентність, що забезпечує якість освіти, професійну мобільність і адаптацію в умовах цифрового світу. Метою дослідження є обґрунтування значення цифрової культури в контексті модернізації педагогічної підготовки та стратегічного розвитку закладів вищої освіти відповідно до вимог сучасного ринку праці.

В статті аналізуються труднощі цифрової підготовки майбутніх учителів, виявлені у працях провідних вітчизняних дослідників. Акцентовано увагу на недостатньому рівні цифрової компетентності, неузгодженості методичної бази та слабкому технічному забезпеченні закладів освіти. На основі стратегічних документів (DigComp 2.0, Концепція цифрової економіки України, «Європа 2030») обґрунтовується необхідність формування цифрової культури як ключової професійної компетентності педагога. Цифрова культура трактується як цілеспрямований процес, що охоплює критичне мислення, етичну взаємодію з інформацією та творчий підхід до використання ІКТ в освіті. Формування цифрової компетентності визначено стратегічним вектором розвитку закладів вищої освіти в умовах цифровізації, глобалізації та євроінтеграції.

Ключові слова: цифрова культура, майбутні учителі, заклади вищої освіти, інформаційна компетентність, ІКТ в освіті, цифровізація освітнього процесу, педагогічна підготовка.

DUNDAR Oleksii –

Postgraduate student of the Department of Pedagogy and

Educational Management Vinnytsia Mykhailo Kotsiubynskyi

State Pedagogical University

ORCID: <https://orcid.org/0009-0006-6223-0292>

e-mail: Oleksii.Dundar@gmail.com

FORMATION OF DIGITAL CULTURE OF FUTURE TEACHERS: STRATEGIC VECTOR OF HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS

The article considers the formation of the digital culture of future teachers as a key strategic direction in the activities of higher education institutions. The emphasis is on the need to adapt pedagogical training to the challenges of digitalization of society. Modern approaches to the integration of digital tools into the educational process, the role of information culture in the professional development of teachers, and the strategic guidelines of higher education institutions for ensuring high-quality digital transformation of education are analyzed.

The digital transformation of education is determined by the strategic priority of the national and international levels, in particular within the framework of DigComp initiatives and digital competence concepts. Higher education institutions play a key role in the formation of the digital culture of future teachers, integrating ethical, technological, and creative and communicative use of digital resources into master's programs. Digital culture appears as a strategic competence that ensures the quality of education, professional mobility, and adaptation in the digital world. The purpose of the study is to substantiate the importance of digital culture in the context of the modernization of pedagogical training and the strategic development of higher education institutions in accordance with the requirements of the modern labor market.

The article analyzes the difficulties of digital training of future teachers, identified in the works of leading domestic researchers. The emphasis is on the insufficient level of digital competence, inconsistency of the methodological base and weak technical support of educational institutions. Based on strategic documents (DigComp 2.0, Concept of the Digital Economy of Ukraine, "Europe 2030"), the need